

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

== Prețul inserțiunilor, după învoeală ==

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 5793 Plen.

Circulară

cătră toate oficiile parohiale și protopresbiterale din arhidieceza ortodoxă-română a Transilvaniei

Preasfințitul Sinod episcopesc prin înalta hotărâre din 23 Aprilie 1919 Nr. 64, pentru abuzurile și fărâdelegile săvârșite de guvernul unguresc și de uneltele lui cu prilejul alegerilor congresuale din primăvara anului 1916, în puterea dispozițiilor cuprinse în §. 174, punct 6 din Statutul organic, și cu provocare la dispozițiile concrete ale canonului apostolesc 30, și ale canonului 3 dela sinodul al VII-lea ecumenic, a declarat acele alegeri de ilegale și nevalide, restituind biserica ortodoxă română din mitropolie în starea de drept esistență înainte de alegerile congresuale din primăvara anului 1916 care stare de drept a fost concretizată în concludul consistorului mitropolitan din 21 August 1915, Nr. 274 Mitr. Ca o consecință naturală a acestei stări s'au declarat invalide și alegerile congresuale îndeplinite în toamna anului 1917 pentru periodul 1917—1920.

Consistorul mitropolit, în scopul de a se putea convoca congresul electoral conform §-lui 156 din Statutul organic pentru îndeplinirea scaunului arhiepiscopesc-mitropolitan văduvit, a decretat efectuarea alegerii deputaților pentru congresul ordinar pe restul periodului de trei ani, computat dela 1 Octomvrie 1917, până la 1 Octomvrie 1920, ear în arhidieceză deodată cu alegerea deputaților ordinari și efectuarea alegerii deputaților ad hoc pentru congresul electoral, conform §-lui 155 din Statutul organic.

Pe temeiul acestui conclud Venerabilul Consistor Mitropolitan cu datul 24 Iulie a. c. Nr. 121 Mitr. dispune a se lua de cu bun timp toate dispozițiile normate în regulamentul congresual privitor la procedura alegerii deputaților congresuali în scopul efectuării alegerii deputaților pentru congresul ordinar pe restul periodului de trei ani, computat dela 1 Octomvrie 1917 până la 1 Octomvrie 1920, și deodată cu alegerea deputaților congresuali ordinari a dispus și alegerea deputaților ad hoc pentru congresul electoral conform §-lui 155 din Statutul organic.

În executarea acestor dispozițiuni ale Venerabilului Consistor Mitropolitan prin aceasta dispunem alegerea de deputați congresuali la congresul ordinar pe restul periodului 1917—1920, și a deputaților congresuali ad hoc la congresul electoral.

Alegerile acestea sânt a se face în una și aceeași zi atât în colegiile preoțești, cât și în sinoadele parohiale, fiind a se lua pentru fiecare alegere protocol deosebit de sine, deci protocol separat, de sine pentru alegerea de deputat la congresul ordinar pe restul periodului 1917—1920, și protocol deosebit pentru congresul electoral. Asemenea se vor da tot deosebit și credenționalele.

În scopul alegerilor deputaților din cler se vor întruni colegiile preoțești Joi, în 5 Septemvrie a. c. st. v. la locul central, unde se va face la locul prim alegerii de deputat la congresul ordinar, apoi ce a de deputat ad hoc la congresul electoral. Colegiul se va începe la orele 10 înainte de ameazi în locul central și în localitatea ce o va destina comisarul consistorial însărcinat cu conducerea lucrărilor.

Cu privire la alegerea deputaților congresuali mireni se iau următoarele dispozițiuni:

Duminecă la 1 Septemvrie a. c. st. vechi se va anunța în biserică convocarea sinodului parohial electoral pe Dumineca proximă din 8 Septemvrie a. c. st. v.

Duminecă în 8 Septemvrie a. c. st. vechi se vor ținea sinoadele parohiale electorale, pentru alegerea de deputați congresuali. — Duminecă în 15 Septemvrie a. c. st. v. se va ținea scrutiniul.

Pentru actul alegerii se trimit de aici blanchete pentru protocoalele sinoadelor parohiale electorale, formulare pentru colegiile electorale ale deputaților din cler, formulare pentru colegiul de scrutiniu la alegerea deputaților mireni, formulare pentru credenționalul deputaților aleși din cler și mireni pentru congresul ordinar, credențional pentru deputații la congresul electoral, precum și formulare pentru alegerea deputaților ad hoc preoțești și mireni la congresul electoral.

Pentru orientare se observă, că formularele de protocoale la alegerile în colegiile preoțești, precum și la scrutiniul de alegerile mirenești sânt a se întrebuița numai ca model pentru compunerea protocoalelor originale, iar blanchetele de protocoale la sinoadele parohiale precum și cele de credenționale se pot folosi în original.

Deosebită îngrijire trebuie să se dea protocolului sinodului electoral, deoarece în cele mai multe cazuri defectele în jurul acestui protocol sânt cauză de se anulează alegerile. Oficiile parohiale se fac și acuma atente la observarea regulamentului de procedură la alegerea deputaților congresuali, cu deosebire în ce privește alegerile în sinoadele parohiale.

Protocolul să fie făcut în ordine, să se autentice în prezența alegătorilor, să se subscrie de președinte, de bărbații de încredere și de notari, să i se accludă lista membrilor sinodului parohial. Pe pagina subscrierilor să aibă două sigile întregi, unul al parohiei, altul al președintelui sau al unuia dintre bărbații de încredere.

Dacă, în lipsa de aceste sigile se face sigilarea după alte modalități, împrejurarea aceasta se înseamnă la protocol, dimpreună cu cauzele ei.

Protocolul încheiat subscris și instruit (pusă în el lista membrilor sinodului parohial) se pune în covertă, și coverta se sigilează cu ceară, punându-se cele două sigile prescrise pentru însuși protocolul. Dacă nici președintele, nici bărbații de încredere nu au sigil, pe covertă în amândouă locurile se pune sigilul parohiei.

Astfel sigilat protocolul se dă bărbatului de încredere designat să-l ducă la locul de scrutiniu.

Oficiile parohiale sânt poftite a lua toate măsurile cuvenite, ca alegerile acestea să se facă cu stricta observare a tuturor normelor în vigoare.

Sibiu 5 August 1919.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
arhim. vicar arhiepiscopesc.

Matei Voileanu
ases. cons. ref.

Progresul democrației

I

Ni e de folos a ne reaminti cunoștințele despre vechi conflicte seculare, ca să putem înțelege frământările scaldate în sânge ale neamurilor în drumul lor spre desrobire. E și o datorință a preoțimii ca să le putem înțelege, comenta și interpreta, deoarece marile principii politice dela ordinea zilei sânt divine și privesc natura omului pentru-că sânt date de Dumnezeu omului, făpturii sale.

La începutul erei creștine existau două sisteme de ordine socială: imperialismul roman și democratismul evreesc, unul în floare și puternic, celălalt timid și plăpând. Întreaga istoria popoarelor dela Hristos încoace e istoria antagonismului între aceste două sisteme inverse. Cezarismul roman e destinat peirei și opune cea mai îndârjită rezistență, democratismul străbate cu anevioie, alături de crâncene jertfe, — dar e purtat din trimf în trimf.

În imperiul roman întreaga organizația politică-socială, educativă și religioasă avea în vedere fericirea câtorva indivizi. Puterea politică era concentrată în

persoana împăratului, care o exercia prin burocrăția slujbașilor săi respirați în imperiul întreg. Sabia, banul și conștiința publică le stăpâna Domnitorul. În timp de război puterea nelimitată asupra vieții sau morții cetățenilor o avea împăratul. Și zăngănitul sabiei nu se odihnea veșnic. Incasarea dărilor, pe care Senatul le hotărâse, se făcea de slujbași țării subordonați stăpânului. Era supremul Pontifex și religia de stat El o influența. Provinciile imperiului vast erau pentru stoarcerea dărilor; bogătașii plăteau anumite sume, și în schimb câștigau dreptul de a-și întoarce cheltuielile. Pe terenul producției industriale și agricole o minoritate disparentă huzurea, mulțimea era obiectul de exploatare. Școlile erau necunoscute, și singura instrucție se reducea la retorică și atletică, de care se împărțeau fiii nobililor patricieni. Preoții, cari erau în slujba religiei, nu căutau să nobilizeze moravurile, să cultive poporul. Ei nu erau pentru popor, ci pentru ei, să le mulcomească ura și dorul de răzbunare, — nu cea pornită în contra țării și a locuitorilor, ci a împăratului.

Tot binele, fericirea și îndestularea erau menite pentru un număr restrâns de indivizi, — ear mulțimea să se jertfească pentru ei.

Departe, la răsărit de soare, un mic popor trecu de curând sub ascultarea Romanilor. În vremea lor de glorie aveau și ei un ideal de ordine socială și de viață națională, dar la ceasul ingenucherii erau ticăloșiți și perduți și nu mai aveau nimic bun decât păstrarea pe sama posterității în cărți sfinte a unor eterne principii de viață.

După concepțiile cărților biblice, statul se întemeiază pe autoritatea legilor lui Dumnezeu, ear nu pe sabie; regele, căpetenia neamului avea să i se supună în rând cu cel din urmă cetățean. Regele avea o putere, dar ea emana și era restrânsă dela constituție. Era șeful armatei, dar armata se alcătua din voluntari. Dările erau limitate la dijma produselor agricole. Legea împedea formarea de latifundii, proprietatea privată de pământ nu era admisă. Toată țara era a lui Iehova, și așa zișii proprietari erau numai ca niște arindași, cari puteau fi în stăpânirea pământului abia 50 de ani, după cari țara întregă se împărțea din nou. Datoriile se ștergeau și cei ce ar fi preferat să rămână

robi, se înferau în semn de dispreț public. Nu existau caste, judecătorii părtinitori erau pedepsiți cu moarte, sărăcime proletară nu exista, sclăvia era necunoscută, industria era desvoltată și fiecare părinte trebuia să învețe un meșteșug pe fiii săi. Școli existau și în cele mai marginase cătune, în sinagoguri se citea în toată săptămâna din cărțile legii și răsuna glasurile profetilor ca: «să trăiască tot omul cu dreptate, să fie milostiv și supuelnic față de Dumnezeu». Doctrina evreiască era: lumea e pentru toți, și cei mai aleși să fie de folos celor slabi și trudiți.

Preceptul acesta îl repeta Isus Hristos, prorocul noului Iudaism îl lărgi și-l completează. Isus, ca reformator social, proiecta cea mai perfectă și mai ideală ordine socială, în care ambiția și eminența nu au să caute șanse de mărire și de emfază pentru sine ci abnegația cea mai desăvârșită și cea mai nobilă servire altruistă. Vestitorii vieții celei nouă, urmașii Lui promiteau apropiata sălășluire a unei împărății cerești pe pământ, în care săracii se vor mângăia cu nădejdea fericirii, cei înfrânți sufletește vor lua vindecare, orbii vor cunoaște vraja luminei și robii se vor apropia către dimineța mântuirii. Cezarismul roman înspăimântat desluși mai bine lozinca socială a apostolilor decât aceștia, și dela tronul aurit și îngrozitor se porniră urgiile persecuțiilor asupra nevinovaților martiri.

Noua credință, care avea să se sălășluiească în lume, nu putea fi stărpită și flacăra ei ardea fără să o poată stânge vijelia turbată a urgiei împărătești.

În secolul al patrulea noua evanghelie a vieții omenesti era recunoscută de Roma Cezarilor, ear în secolul al VII-lea Palatul Cezarului devine Vaticanul Papei. În templele zeilor genunchii se pleacă lui Isus Hristos, Preacuratei Maice și sfinților, cari au urcat rugul jertfei pentru El.

Goții și Vandalii au săvârșit o operă barbară în dărâmarea Romei, pe care o a biruit credința atotputernică creștină.

Moșteană Romei păgâne a fost Roma bisericească. Noul Iudaism câștigă prima învingere, transformând imperialismul militar în imperialism bisericesc. În om trupul muritor și spiritul veșnic, în istoria Romei trupul rămâne, și în el se sălășluiește spirit nou.

În locul Cezarului August se întornează Papa roman, care dominează punând în locul proconsulilor pe episcopi în provinciile prefăcute în episcopii.

Imperiul roman era o organizație politică întemeiată pe armată și aceasta stăpâna trupul oamenilor; organizația bisericească stăpâna cu ajutorul credinței și pedepsea cu osânda veșnică. Lupta între Imperialism și Ebraism s'a transpus din tărâmul fizic pe cel spiritual.

Nr. 135/1919. M.

CONCURS

Consistorul mitropolitan al bisericii ortodoxe-române din Transilvania, Bănat și părțile ungurene publică concurs pentru șapte (7) burse (stipendii) de câte 1000 (una mie) coroane din fundațiunea «Ioan și Maria Trandafil» și anume: două burse pentru tineri din arhidieceză, trei burse pentru tineri din dieceza Aradului, și două burse pentru tineri din dieceza Caransebeșului.

Termenul de concurs se fixează pe 12/25 Septembrie 1919.

Concurenții vor avea să alătore la petiții următoarele documente:

1. Extras din matricula botezaților provăzut cu clauzula oficioasă, că recurentul și acum aparține bisericii ortodoxe române.

2. Certificat dela antistia comunală, vidimat și din partea oficiului parohial sau protopresbiteral, despre starea socială și materială a petentului, respective a părinților.

3. Testimoniu de pe anul școlar precedent cu nota generală «eminent», pe temeiul căruia concurentul este îndreptățit a continua studiile pentru care cere stipendiu. Stipendiul se poate cere pentru continuarea studiilor la facultăți sau la alte institute mai înalte de învățământ, precum și pentru clasele superioare la institutele de învățământ secundare.

4. Concurenții sânt îndatorați a declara lămurit în petițiile ce vor înainta, dacă mai beneficiază de alt stipendiu, sau ajutor, de unde și în ce sumă?

5. Concurenții, întrucât vor să urmeze studiile superioare la vre-o facultate teologică sau filozofică, sânt datori să alătore

FOISOARA

Refugiații Ardealului

— Scrisori din pribegie —

de Dr. Ioan Mateiu.

(Urmare)

Cum priveam în alergarea trenului câmpul cu dealurile și Văile Moldovei, inimile au început să ne tremure, simțiri neobicinuite ne mișcau pieptul, ochii ni se împăienjneau, căci în acele clipe simțiam toată durerea părăsirii pământului strămoșesc. Ne despărțiam de colțul iubit, unde se strânseseră, goniți de dușman, frații de-un sânge din toate țările locuite de Români.

Ori câte năcazuri și lipsuri am fi îndurat ele nu ne-au frânt, căci ne da tărie țărâna sfântă, de unde se ridicau tainice șoaptele de îmbărbătare ale strămoșilor din morminte. Acum trebuiă să ne lipsim și de acest ultim razim al sufletelor noastre, și să plecăm în lume cu visurile zdrobite. Eram copiii smulși dela sânul maicei noastre iubite, care ne-a încălzit și ne-a ocrotit. Atunci am simțit toată jalea cântărețului, care se desfăcea din inima lui ca o

tânguire înlăcrămată:

Scumpă țară și frumoasă
O Moldovă țara mea,
Cine pleacă și te lasă
E pătruns de jale grea.
Eu te las țară iubită
De-al tău cer mă depărtez
Dar cu inima zdrobită
Plâng amar, amar oftez...

În tristețea sfâșitoare a acestor versuri, am trecut Prutul blestemelor.

Mai vedea-te-vom țară iubită ori ne vom stinge în pustiurile străinătății întunecate?... Cine știe... cine știe...

IV.

Gândurile grele, ce ne apăsau sufletele, începură să se mai lumineze, când străbăteam în huruital trenului, prin văile Basarabiei.

Se întâmpla pentru întâia dată, ca frați de departe să vadă pământul scump dar înstrăinat al Moldovei de odinioară. Și fără voie răsăreau în mintea noastră vremile vechi de bucurie, când Domnii Moldovei stăpâneau aceste locuri bogate, prin vitejia și înțelepciunea lor, până la apa Nistrului. Vrednicia Moldovenilor străbătuse atunci prin toată lumea, căci pieptu-

rile lor au înfrânt în numeroase bătălii puterea înfricoșată a oștilor turcești. Câtă mândrie simțiam de câteori ne aduceam aminte de cuvintele învățatului cronicar polon, care spunea de Ștefan cel mare, că pentru faptele lui minunate este vrednic să i se încredințeze cărmuirea a toată lumea.

Mai mare slavă ca aceasta, n'a ajuns pe nici un popor. Sute de ani Moldovenii păstraseră această cunună de cinste, pe care nici o putere dușmană nu le-o putea lua. Era pe atunci pământ și voie, eră bogăție în țara binecuvântată, și strămoșii trăiau în mulțumire, căci dreptatea Domnilor de un sânge cu noi străjuia neadormită. Dar când ea a încetat, când certele dinlăuntru au slăbit puterea de unire, s'au ridicat vecinii cu pofte viclene asupra țării ca s'o strice, ca s'o fure. Lăcomia nesăturată a țarilor cotropitori a rupt, prin mișelie, cea mai frumoasă parte din trupul Moldovei. Basarabia plecă în robie. Plângea atunci neamul nostru întreg, căci durerea fraților înstrăinați străbatea pretutindeni ca un cântec de moarte. Lungă și amarnică robie au îndurat.

(Va urma).

la petiție o declarație, că vor rămânea în serviciul bisericii cel puțin atâția ani, în câți au beneficiat de acest stipendiu.

Cererile sânt a se adresa și trimite până la termenul fixat consistorului mitropolitan ortodox român în Sibiu.

Sibiu, din ședința plenară a consistorului mitropolitan, ținută la 24 Iulie v. 1919.

(221) 2—3 **Consistorul mitropolitan.**

Cătră alegătorii partidului național

Alegerile din toamna aceasta au o însemnătate covârșitoare pentru dezvoltarea vieții noastre de stat. Ele sânt, în același timp, cele dintâi alegeri, care se fac sub stăpânire românească. Este firesc, prin urmare ca fiecare român să aibă dorința de a se folosi de dreptul său de vot.

Intrucât drept de vot nu pot avea decât aceia cari sânt luați pe lista alegătorilor, rugăm pe fruntașii de pretutindeni ai partidului național să se îngrijească, fără întârziere, ca din aceste liste să nu lipsească nici un alegător care face parte din partidul nostru.

Listele alegătorilor sânt afișate la primăriile comunale, și pot fi văzute și controlate de oricine, în zilele de 15—25 August. Fiecare cetățean cu drept de alegător își poate prezenta, cu această ocazie, observațiunile, fie în scris, fie cu grai viu, la biroul acelei primării, alăturând și dovezile necesare.

Pentru control mai sigur, invităm pe partizanii noștri din fiecare comună, să aleagă dintre ei câte doi oameni de încredere, cari să cerceteze lista alegătorilor, în numele lor.

*Comisia electorală Centrală
a partidului național român.*

Icoana unei capitale

Budapesta, despre care se vorbește astăzi în lumea întreagă, este descrisă într'un ziar de peste munți în următorul mod:

Budapesta este formată din două orașe care până la 1872 au fost despărțite unul de celalt: Buda, veche cetate a regatului ungar, așezat pe malul drept al Dunării, al cărui mal foarte ridicat îi dă o poziție dominantă, și din Pesta, cu insula Margareta, așezat pe țărmul stâng.

Fiind așezat la încrucișarea marilor drumuri europene care duc din regiunile centrale ale Europei spre Constantinopol, Salonic și Marea Adriatică și legat prin numeroase căi ferate care din toată Austro-Ungaria converg spre acest mare centru; având o poziție aproape centrală în Ungaria și avantajul unei artere de comunicație pe apă ca Dunărea, orașul întrunea toate condițiile priincioase unei mari dezvoltări.

La aceste condiții trebuie să adaogăm sforțările extraordinare pe care ungurii le-au făcut pentru a da capitalei lor un aspect impozant.

Au voit să aibă cu ori ce preț o capitală mare, vastă, europeană, care să impue.

Nici o jertfă nu li s'a părut prea mare. Rețeaua căilor ferate ungare este toată în funcție de Budapesta. Ca și cum întreaga țară nu avea alt scop de cât acela de a ajuta la gloria capitalei. Tarifurile pe căile ferate era așa, în cât transportul până la Budapesta al persoanelor și mărfurilor era relativ cu distanța mai efitin de cât la alte orașe.

La aceste înlesniri de transport, care contribuie întru câtva la ușurarea vieții în capitala ungară, se adaogă uriașele clădiri publice, marile lucrări de edilitate făcute cu ajutorul tezaurului public, nenumăratele instituții culturale, comerciale și industriale, cu instalații grandioase pe care le-au concentrat în capitală.

În acest chip ungurii au reușit întru câtva să-și realizeze visul.

Zic întru câtva, pentru că Budapesta cu străzile ei vaste, cu clădirile gigantice și luxoase, cu tot aspectul lor impunător nu are nimica din caracterul acelor capitale europene, care în dezvoltarea lor organică, în liniile străzilor, în conturul și în aspectul clădirilor, înfățișează ceva propriu care nu-l găsești nicăiri.

Budapesta este un fel de oraș american, o creație uriașă, ridicată în grabă, care nu spune nimica.

Străzile ei, clădirile ei, le poți întâlni în orice alt oraș. Este în enormitatea lui ceva cu totul banal, comun, *nimica specific ungiuresc*, sau dacă e ceva specific ungiuresc este numai această preocupare aziatică de a uimi mai mult prin colosul de cât prin farmecul artei adevărate care poate străluci chiar și într'o clădire cât de mică.

În Buda pe malul cel înalt al Dunării unde terenul nu e tocmai favorabil desfășurării unui oraș mare, sânt concentrate mai ales clădirile oficiale. Acolo e palatul regal și ministerele. Din înălțime o minunată priveliște pe Dunăre și împrejurimi. Două poduri mari, pentru pietoni și echipaje, unesc Buda cu Pesta.

Datorită poziției sale și a sforțărilor făcute de guvernanta maghiari, orașul s'a dezvoltat cu o iuteală intradevăr americană.

În 1873 Buda avea 34,000 locuitori, iar Pesta 70,000. În total 104,000.

În 1886 numărul locuitorilor se urca la 422,000. Astăzi cifra lor se țărcă la 850,000. Dintre aceștia aproape jumătate sânt ovrei.

În trei sferturi de veac populația a crescut aproape de 8 ori.

Ceva din trecutul orașului:

Buda este din vechi timpuri cunoscută ca însemnată așezare de locuitori. Încă pe vremea romanilor aici era un centru însemnat.

Pesta se întâlnește în documentele regilor unguri în secolul XII. Trebuie să fie însă mai veche. Probabil că la venirea ungarilor în Europa exista. Sob Matheias Corvinul (1458—1490) rege de viță românească, care a domnit pe vremea lui Ștefan cel Mare, Buda a devenit capitala Ungariei.

Șapte zeci de ani mai târziu, în 1526, în Buda se instala un pașă turcesc, care a stat acolo domnind în numele sultanului peste Ungaria veche timp de 160 ani, până în anul 1686 când Buda a fost luată cu asalt de generalul austriac Carol de Lotharingia.

După aceasta la Buda s'au instalat guvernatorii Habsburgilor, cari au stăpânit până în 1866, când Austria s'a hotărât a împărți puterea cu ungurii.

Acum cinci ani ungurii, în unire cu Wilhelm al II-lea, au deslănțuit războiul, gândind de a-și asigura pe vecie robirea popoarelor. Numai la un singur lucru nu s'au gândit, nu s'au așteptat ungurii: Ca în 4 August 1919 armata română să intre cu triumf în capitala lor.

«Nu sânt vremile sub cărma omului, ci bietul om sub vremuri».

Știrile zilei

Frați basarabeni în Sibiu. Un grup de 250 învățători și învățătoare din Basarabia au petrecut Vineri în Sibiu. Frații noștri din Basarabia au venit în mijlocul nostru, ca să cunoască Ardealul și poporul său. În Sibiu au vizitat Catedrala, Seminarul, Tipografia, Muzeul Asociației și alte așezăminte. Au fost binevenți de președintele Asociației, dl A. Bârseanu. Resortul de culte a dat o masă la școala de cadeți în onoarea basarabenilor, primiți pretutindeni cu multă dragoste. Din Sibiu au plecat să viziteze băile dela Ocna. În ziua următoare au fost oaspeții Săliștei.

Alegerile pentru constituantă se vor ținea, după știri bucureștene, în 5, 6 și 7 Octomvrie a. c. pentru cameră, și în 10, 11 și 12 Oct. pentru senat. Alegerile se fac deodată, în tot teritoriul României întregite.

Bănatul întreg. Peste 40.000 bănațeni s'au adunat Duminecă, în Timișoara, pentruca să dea expresiune voinței lor unanime, nestrămutate ca întreg Bănatul să fie alipit la România Mare, raportează *Românul*.

După oficierea sevicului divin de protopresbiterul Ion Oprea, dl dr. Gerorge *Popovici*, protopopul Lugoșului, în cuvinte înălțătoare a deschis adunarea.

Au vorbit dnii dr. *Sârbu* din Caransebeș, profesorul *Virgil Popescu*, din București, originar din Lugoș, care a spus că sârbii n'au avut

aspirații la Bănat și numai în vremea din urmă, sprijiniți de capitaliștii Angliei și Americii, își aruncă ochii hrăpăreți asupra acestui teritor. Arată că sârbii au mare nevoie de prietenia românilor, fiindcă în Sârbia și Macedonia sârbească sânt cu mult mai mulți români decât sârbi în Torontal. Bănatul nu poate fi decât numai al românilor. Pentru Bănatul întreg mai vorbesc dnii dr. A. Imbroane, directorul ziarului Bănatul, și protopresbiterul I. Oprea. La sfârșit adunarea a trimis telegrame M. M. LL. Regelui și Reginei, primului ministru Brătianu și dlui Iuliu Maniu, președintelui Consiliului Dirigent.

Întoarcerea Habsburgilor? Sub înrăurirea faptelor bolșevice, s'ar pareă că ungurii din Budapesta, sătui de sentimente «democratice», se năzuiesc să restaureze un fel de monarhie maghiară. În fruntea ei, cu arhiducele Iosif sau cu alt Habsburg, nu încapă îndoială, că Ungaria ar fi stăpânită de ideea recuceririlor și ar constitui o primejdie neîntreruptă pentru statele vecine. Se svonește de alt fel, că arhiducele Iosif s'a retras din fruntea afacerilor.

Lista alegătorilor din Sibiu, pentru Adunarea Deputaților și pentru Senaț, va fi afișată în expeditul magistratului. Fiecare cetățean cu drept de alegător o poate vedea în zilele din 15—25 August 1919 în orele de oficiu 7—1 ale zilelor de lucru. Și dacă află că cetățeni îndreptățiți după lege n'ar fi luați în listă, sau au fost trecuți în listă cetățeni, cari după lege n'au drept de alegător, sau nu și-l pot exercita, poate reclama fie verbal, fie în scris, pe lângă prezentarea dovezilor necesare.

Reforma electorală în Bucovina. *Glasul Bucovinei* publică anteproiectul decretului-lege pentru reforma electorală din Bucovina. Bucovina va fi reprezentată în adunarea deputaților prin 26 deputați aleși, iar în senaț prin 3 membri de drept și 12 aleși; repartizați pe județele: Câmpulung, Cernăuț, Coțmani, Gura Humorului, Rădăuț, Sirete, Storojineț, Vășcăuți, Vijnița și Zastavna, orașul Cernăuț având deosebit dreptul la 3 deputați și la 1 senator în plus, pe baza sistemului de reprezentare proporțională. Profesorii și agregatii titulari ai universității din Cernăuț vor alege din sânul lor un senator, mitropolitul Bucovinei și arhiepiscopul de Rădăuț fiind de drept membri ai senatului.

Dela Academia Română. Se aduce la cunoștință celor interesați, că cursurile dela Institutul de fete «Ottetelesanu» din comuna Măgurele (Ilfov), întreținut de Academia Română, nu vor putea fi deschise nici anul acesta, din cauza marilor reparațiuni de care are nevoie institutul.

Delegația șvabilor la Consiliul Dirigent. În 14 l. c. s'au prezentat la Consiliul dirigent în Sibiu delegații șvabi trimiși din marea adunare dela Timișoara, care a votat în unanimitate alipirea Bănatului întreg la România. În absența dlui I. Maniu, delegația a fost primită de dl A. Vlad, însoțit de ceilalți șefi de resorturi. Dl Vlad a primit moțiunea și a salutat pe reprezentanții poporului șvab din Bănat. O altă delegație de șvabi a plecat la Paris, să ceară alipirea întregului Bănat la statul român.

În contra lui Béla Kun. Tribunalul din Budapesta a dat mandat de arestare împotriva lui Béla Kun și a tovarășilor săi, cari sânt urmăriți pentru omoruri, falșificări de bani, și alte lucruri vinovate.

Dela despărțămintele Asociației. Despărțământul *Sălciua* își ține adunarea generală la *Lupșa*, Duminecă, în 31 Aug n. 1919 la ora 1 d. a.

Din Arpașul de jos. La 10 Aug. a. c. Desp Viștea al Asociației și-a ținut adunarea cercuală în Arpașul pa jos. Rezultatul moral și material a fost deplin mulțumitor. După exprimarea principiului că evanghelia și libertatea sânt peatra fundamentală pe care este a se statornici Statul Român, principiu primit cu însuflețire de auditor, s'a început înscrierea de membri cu rezultatul următor: 2 fondatori, 16 pe viață și 80 ordinari. Aducem mulțumită dnei Ema Moldovan pentru zelul dovedit întru înscrierea de membri și îmbrățișarea problemelor Asociației. Plăcut ne-a surprins dl notar Marinescu cu 44 membrii ord. din Porumbacul de jos. Binevoi-

tor concurs ni-a dat pretorul dl Octavian Stoichiță. Cu bucurie am văzut în mijlocul nostru pe dl Victor Stanciu, șeful secției școlilor de industrie, care prin cuvinte calde ne-a înălțat sufletește P. B.

Știre ziaristică. Primit la redacție primul număr din *Glăsuț Dreptății*, ce apare în Brașov sub îngrijirea dlor Dr. A. Dobrescu, D. Greceanu I. Ludu, P. Meteș și O. Nistor. Cuprinde articole instructive și de actualitate. Apare săptămânal. Abonamentul 10 Lei pe jumătate de an. Administrația: Brașov, tip. Ciurcu & Comp.

Pedepse meritare. Curtea Marțială a Comandamentului Trupelor din Transilvania a pronunțat următoarele sentințe în zilele de 11 și 12 August a. c. pentru nepredarea sau ascunderea armelor: *Menyhárd György*, 9 luni închisoare și 1000 lei amendă; *Székely Kelemen*, una lună închisoare și 500 lei amendă; *Széleendi Károly* șase luni închisoare; *Baier Ioan*, patru luni închisoare și 300 lei amendă. *Vancea Nuț*, trei luni închisoare.

Congresul suboficierilor pădurari s'a ținut în 15 l. c. în casa județeană din Sibiu. De față au fost peste 300 pădurari. Un memoriu înaintat Consiliului Dirigent cuprinde dreptele cereri ale congresiștilor.

Carte Românească. Aceasta este numirea unei societăți, ce se înființează în București, cu capital de 25 milioane lei. Inițiatorii, între cari se găsesc cunoscuți profesori și proprietari de tipografie și librării, vor înființa un mare institut tipografic și un mare așezământ pentru distribuția tipăriturilor. O acțiune de a societăți este de 500 lei; se liberează pe numele subscriitorului. Prospectul dat de *Cartea Românească* spune următoarele:

Una din cele dintâi și cele mai importante datorii, ce se impune pentru consolidarea întregirii neamului nostru și pentru asigurarea propășirii lui, este aceea de a răspândi cultura românească și de a întreține dorința de cultură în masele adânci ale poporului. Îndeplinirea acestei datorii cade în sarcina profesorilor și scriitorilor români. Ea însă ar fi prea grea și imposibil de îndeplinit, fără sprijinul mijloacelor materiale, necesare tipăririi și răspândirii producției intelectuale. Se cuvine deci să li se înlesnească posibilitatea nu numai de a produce în mare și în condițiuni cât mai ieftine, cărți școlare și în special pentru școlile elementare, cărți de literatură, tablouri școlare și istorice, hărți geografice și tot felul de rechizite școlare; dar și a le depune cât mai ușor la îndemână celor ce au nevoie de ele, prin librării numeroase și prin desfacere prin colportaj.

Din aceste considerațiuni a luat naștere hotărârea înființării unei societăți anonime, «*Cartea Românească*» cu capital de 25.000.000 Lei.

Pentru cultura națională. În 14 l. c. s'a constituit societatea pe acții *Ardealul* cu un capital de 2 milioane coroane. Ținta urmărită este: înființarea institutelor de arte grafice, librării, legătorii, fabrici de hârtie, agenții de informații telegrafice, case de editură ș. a. Adunarea de constituire, ținută în sala Asociației, a fost condusă de dl Dominic Rațiu. Raportorul, dl O. Tăslăvanu, a citit statutele societății, care au fost votate cu unele schimbări. S'au ales în consiliul de administrație dnl: S. Pușcariu, I. Lupaș, O. Ghițu, O. Tăslăvanu, V. Bontescu, D. Rațiu, V. Blășan, V. Osvadă, I. Comșa, I. Agârbiceanu și V. Stanciu; censori dnl: I. Lăpădatu, V. Onișor, I. Pop, Al. Ciura și P. Poruș. — Sediul societății este Clujul.

Desconsiderare. Cum vestește *Bănatul*, la festivitățile împreunate cu intrarea trupelor române în Timișoara și-au prezentat omagiile toate autoritățile orașului, — afară de reprezentanții bisericii romano-catolice, cari au crezut că pot să-și permită această desconsiderație față de români.

Repatriere. Consiliul dirigent român a dispus conscrierea tuturor acelor soldați cari se mai află încă în prinoare. Locuitorii orașului nostru ai căror membri de familie nu s'au întors încă din captivitate, sânt rugați a să anunța aducând datele trebuincioase la Magistrat (secția militară)

str. Măcelarilor Nr. 4, ușa 5, până cel mai târziu la 31 August. Au să se anunțe și acei prizonieri de război și internați reîntorși acasă, cari au servit în armata română și au fost făcuți prizonieri sau internați de puterile centrale.

Trenuri la Băile de la Ocna. Intre Sibiu și Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
" 8405 " " " "	2.00 p. m.
" 8411 " " " "	4.32 "
" 8472 sosește la " " "	12.04 "
" 8406 " " " "	3.37 "
" 8416 " " " "	8.09 "

Pentru aceste trenuri sânt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voeste a călători la Ocna și înapoi cu trenul de persoane, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanța chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sânt valabile.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Joi și Vineri: *Pumnul uriașului*, mare film, partea I., cu vestita artistă Henny Porten.

Inceputul la ora: 9 seara

Cinematograful Apollo. Strada Scheviș Directoară: Dna Emil Toth.

Miercuri și Joi: *Făgăduința*, film în 4 acte, cu Lia Mara.

În curând: *Chekul falsificat*, mare film detectiv în 3 acte.

Inceputul la ora: 9 seara.

Comunicat oficial

— 14 August 1919 —

Frontul de ost: Schimb de focuri în sectorul Pikkok, Lugosar. O încercare de trecere în dreptul Lugosarilor a fost respinsă cu focuri; asemenea a fost respinsă cu focuri încercarea de fraternizare a inamicului cu un post român în sectorul Obsenți. Până în seara de 12 August, cu prilejul operațiunii întreprinse între insula Carolina (la gura Nistrului) s'au mai capturat următoarele materiale: 7 tunuri de 76.2 mm., 2 obuziere de 120 mm., 27 anti-tunuri, 15 persoane. Obuzierele sânt în bună stare.

Frontul de vest: Pretutindeni liniște. Trupele noastre au ajuns la vest de Budapesta pe linia: Szent-Endre, — la dreapta Dunărei — Székesfehérvár—Abony.

Marele Cartier General.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

I. Vor fi considerați ca infractori:

1. Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orice chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război

Nr. 104/1919.

(209) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III a Ciumărna, din protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cei ce reflectează la acest post, sânt poțiți a-și înainta rugărilor de concurs împreună cu documentele cerute în termenul deschis subscrisului, iar concurenții pe lângă observarea celor prescise în §-ul 33 al Regulamentului pentru parohii să vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta resp. a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș la 26 Iunie (9 Iulie) 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial din Ciumărna.

Ioii Ghiurițan
adm. ppopesc.

Nr. 103/1919.

(210) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a Jac, cu filiile Bred și Romița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Reflectanții vor avea să-și înainteze petițiile de concurs împreună cu documentele cerute în termenul deschis subscrisului, iar concurenții cu observarea presciselor din Regulamentul pentru parohii să vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta resp. a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș la 26 Iunie (9 Iulie) 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial din Jac.

Ioii Ghiurițan
adm. ppopesc.

Nr. 86/1919.

(211) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II-a Stâna, din protopresbiteratul Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, — plus o ferdelă de cucuruz dela fiecare casă.

Rugărilor de concurs împreună cu documentele cerute să se trimită în termenul deschis subscrisului; iar concurenții pe lângă observarea celor prescise în Regulamentul pentru parohii se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, resp. a oficia și a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Unguraș la 25 Iunie (8 Iulie) 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial din Stâna.

Ioii Ghiurițan
adm. ppopesc.

Nr. 234/1919.

(215) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Bucium-Ișbita, protopresbiterat al Abrudului, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele arătate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze petițiile instruite conform normelor în vigoare, în termenul arătat subsemnatului și cu prealabila incuviințare, să se prezinte în vre-o Duminecă sau serbătoare la biserică, ca să facă cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. al Abrudului în înțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, la 24 Iunie 1919.

Petru Popovici
protopresbiter.

Nr. 237/1919.

(197) 2—3

Concurs

Pentru întregirea unui post de învățător la școala populară gr.-or. română din Sebeș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

Salar dela comuna bisericească 1200 cor. și întregire dela stat.

Relut de cuartir și grădină 380 cor.

Învățătorul este dator să instrueze și în școala de repetiție, și Dumineca și sârbătoarea să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei la sfta liturgie.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Cunoscătorii de muzică vor fi preferiți.

Sebeș, 29 Iunie (12 Iulie) 1919.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 195/1919.

(195) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile confesionale din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

1. **Deda (Bistra)** cu salar dela popor 400 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

2. **Idicel-pădure**, cu salar dela popor 600 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

3. **Mesterhaza**, cu salar dela popor 1000 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

4. **Murăș-Cuieșd**, cu salar dela popor 600 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

5. **Nadașa-română**, cu salar dela popor 610 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

6. **Polăți**, cu salar dela popor 1000 cor. iar restul dela stat; cvartir și grădină.

Învățătorii aleși sânt îndatorați a instrua pe elevi cântările liturgice și a cânta cu elevii în biserică în toată Dumineca și sârbătoarea.

Concurenții vor așterne cererile lor instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopopesc, în termenul deschis, iar pentru a se face cunoșcuți poporului se vor prezenta înaintea poporului în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a cânta.

Reghin, 6/16 Iulie, 1919.

Oficiul protopopesc ort. român al Reghinului în înțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopop.

Nr. 322/1919.

(194) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresți dela școlile mai jos însemnate din protopresbiteratul Turda se publică concurs cu termen de 30 zile:

1. **Agârbiciu**, salar fundamental 1200 cor. dela biserică, cvartir corăspunzător și 1/4 jug. grădină.

2. **Hărăstăș**, salar fundamental 1200 cor. dela biserică, cvartir corăspunzător și 1/4 jug. grădină.

Celelalte competențe și ajutoare de scumpe sânt puse în perspectivă din partea statului nostru, conform legilor din vigoare ca și la învățătorii dela stat.

Cei aleși, pe lângă obligamentul instrucției, vor avea a conduce elevii la biserică în Dumineci și sârbători. Vor fi preferiți cei apți a instrua corul și vor fi separat remunerați.

Cererile concursuale se vor transmite în termen deschis subsemnatului oficiu.

Turda, 10 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Iovian Murășianu
protopresbiter.

Nr. 185/919.

(214) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II Rapoltul mare, Protopopiatul Geoagiului, pe baza rezoluției Preaveneratului Consistor Arhidiecezan dela 18 a. c. Nr. 433 Bis. se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru dotațiunea dela stat, cu restricția §-lui 26 din Regulamentul pentru parohii.

Petițiunile provăzute cu documentele cerute să se înainteze în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopopesc, iar candidații au să se prezinte în comună la biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Cine se prezintă în comună fără știrea și voia protopopului, nu va fi admis în candidație.

Geoagiu, la 11 Iulie n. 1919.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 147/1919.

(206) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile confesionale ort. rom. din comunele mai jos arătate, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Blașfalăul de jos**, cu salar legal și anume 600 cor. dela biserică iar restul dela stat, cortel în natură în edificiul școlii.

2. **Blașfalăul de sus**, cu salar legal și anume 600 cor. dela biserică, iar restul întregirii dela stat, cortel în natură și doi stânjini lemne de foc.

Cererile de concurs susținute cu documentele de lipsă se vor înainta în termenul deschis la oficiul protopresb. ort. rom. în Bistrița, ear concurenții, cu observarea prescrișelor regulamentare se pot prezenta în parohii spre a face cunoștința poporului.

Bistrița, la 9/22 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox român în înțelegere cu comitetele paroh. respective.

Gregoriu Pletosu
protopop.

Nr. 397/1919 of. protop.

(196) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala primară conf. gr.-or. română din Rohia, protopresbiteratul Cetății-de-peatră, în conformitate cu rezoluțiunea Consistorială din 23 Mai a. c. Nr. 3884/1919 Școl. și cu concluzul comitetului parohial din Rohia ditto 29 Iunie v. a. c. public concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul legal: 300 cor. din repartitie pentru popor; 300 cor. ajutor permanent dela P. V. Consistor; diferența de salar dela stat, votată prin rescriptul ministerial Nr. 56549/1915.

2. Cvartir deplin corespunzător în edificiul școlii.

3. Relut de grădină de 20 cor.

Învățătorul ales, pe lângă îndatoririle statoreite de norme în vigoare, are să conducă regulat în Dumineci și sârbători elevii la biserică și să-i învețe și cânte cu ei răspunsurile liturgice. Concurenții apți de-a înjgheba și conduce cor cu elevi ori adulți, vor fi preferiți și retribuiți special pentru cor.

Reflectanții să-și înainteze petițiile de concurs sprijinite pe documentele cerute subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și să se prezinte și afirme în vre-o sârbătoare poporului ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 1/14 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea-de-peatră.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 230/1919.

(218) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh, în parohia de clasa II. Chezd-Mărtănuș cu filia Oșdula, în protopresbiteratul Treiscaunelor, se publică concurs cu 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. Din venitele altarlui 1/5 compete cântărețului.

Cererile de concurs, instruite conform regulamentelor în vigoare, să se adreseze oficiului protopresbiteral în Brețcu (Bereczk).

Concurenții cu pealabila încuvișare a protopresbiterului să se prezenteze în vre-o Dumineca sau sârbătoarea în biserică din materă spre a cânta, predica eventual a celebra.

Oficiul protopresbiteral ortodox al Treiscaunelor în înțelegere cu comitetul parohial.

Brețcu, la 15 Iunie 1919.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 327/1919.

(212) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Atanasie Hopârtean din parohia de clasa II-a Feldioara-secuieșca, (Răsboieni) se publică concurs cu termen de 30 zile în «Tel. Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt jumătate din toate venitele fasonate la coala B. pentru congruă; locuință în casa parohială provăzută cu supraedificatele corăspunzătoare, cum și alte venite ce va ceda parohul de bună voie.

Concurenții să-și aștearnă petițiile instruite în ordine în termenul indicat la oficiul protopresbiteral subsemnat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare pe lângă încuvișarea protopresbiterului — la biserică — spre a cânta, celebra, predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 30 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial.

Iovian Murășianu
protopop.

Nr. 73/1919.

(184) 3—3

Concurs

În conformitate cu rezoluția Ven. Consistor din 2 Iulie a. c. Nr. 4865 Bis., pentru întregirea postului al doilea de paroh în parohia de clasa I-ia Arada, tractul protopresbiteral al Câmpenilor, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post își vor trimite petițiile instruite conform legii subsemnatului oficiu în termenul arătat și cu observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Alesul paroh va fi dator a se îngriji și de trebuințele sufletesti ale credincioșilor din crângul Mătășești, servind acolo sfta liturgie tot în a doua Duminecă.

Câmpeni, la 8 Iulie 1919.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Câmpenilor în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
adm. protopop.

S'a redeschis atelierul
o tehnic de dentist o

E. DIEKER

(199) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Ghernesig**, cu salariu de 400 cor., dela popor și dela comuna bisericească. Restul întregire dela stat.

2. **Icelandul mare**, cu salariu de 800 cor., dela popor 600 cor. și dela comuna bisericească 200 cor. Restul dela stat.

3. **Medeșfalău**, cu salariu de 600 cor., dela comuna bisericească, 400 cor. și dela popor 200 cor. Restul întregire dela stat.

4. **Veța**, cu salariu de 400 cor. dela popor și dela comuna bisericească. Restul întregirii dela stat.

În comunele Ghernesig, Medeșfalău și Veța învățătorii sânt îndatorați a ocupa și postul de cantor.

Pentru toți învățătorii se asigură cuartir și grădină în natură ori relutul în bani.

Învățătorii, cari vor fi instituți, sânt datori să instrueze și în școala de repetiție și în Dumineci și sărbători să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei în cor la sf. liturgie.

Cererile instruite pe baza normelor în vigoare sânt a se așterne în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral, având concurenții ca înainte de alegere să se prezente poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Târgul-Murășului, la 30 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Târgul-Murășului în conțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Russu
protopop.

Nr. 125/1919.

(204) 2—3

Concurs

Pentru întregirea unui post de învățător la școala tractuală din **Dobra**, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salariul precis de lege, la care fondul scolar contribuie cu 1200 cor., iar restul este întregire dela stat, votată sub Nr. 53396 VI c., din 30 IX 1914; și

2. Cvarțir în natură și grădină, sau relutul legal.

Petițiile de concurs să se înainteze oficiului protopresbiteral din Dobra.

Intrucât alesul va fi în stare să instrueze și conducă cor bisericesc și pentru concerte, va fi ales dirigent al Reuniunii de cântări din Dobra și va primi o remunerație de 400 cor. anual.

Dobra, la 2/15 Iulie 1919.

Comitetul protopresbiteral gr.-or.

Iosif Morariu
protopop.

Nr. 420/919

(207) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al treilea învățător dela școala confesională gr. or. română din **Arpașul superior**, protopresbiteratul gr. or. al Avrigului — prin acesta se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele prevăzute în legile în vigoare asigurate dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral al Avrigului în Avrig (posta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare în comună, spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 20 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cădea
protopop.

CONCURS

Pentru primirea elevilor în internatul gr.-or. român din **Beiuș**, pe anul de școală 1919/20 se publică următorul concurs:

1. Cererile de primire au să fie înaintate Rectoratului internatului în Beiuș, cel târziu până în 7/20 August a. c.

2. La cereri sânt de-a se alătura: Testimoniul anului școlar precedent, în original sau în copie, extras de botez, certificat medical că recurentul e deplin sănătos și o declarație din partea părinților ori tutorului, că cunosc și se supun condițiilor din acest concurs.

3. Taxa de întreținere este 250 cor. lunar de elev, și are să fie solvită tot pe 3 luni înainte.

4. În cazul când din pricină de boală ori de alte motive, afară de vacanțele interinale obișnuite prelegerile ar fi întrerupte pe o lună ori mai mult, aceasta absență se va lua în socotință la solvirea taxelor.

5. Acei elevi, cari după 10 zile dela expirarea termenului de solvire nu vor achita taxa scadentă, vor părăsi numai decât internatul. Iar aceia, cari fără de motiv ar părăsi internatul în cursul anului, au să plătească drept despăgubire câte 50 cor. pe fiecare lună restantă.

6. Fiecare elev la începutul anului școlar are să solvească 10 cor. taxă de primire pentru corespondențe și augmentarea bibliotecii. Fiecare elev este îndatorat să aducă la începerea anului școlar 10 kg. făină albă și 2 kg. unsoare curată de porc, fără de vre-o altă recompensă.

7. Fiecare elev este obligat, să aducă cu sine: hainele, albiturile necesare, articlii de toaletă de lipsă, haine de pat cu schimburile în deajuns, având în albituri să coase numele, ori să l înscrie cu cerneală chimică, și având despre toate un inventar în 2 exemplare.

8. Fiecare elev are să aducă cu sine pentru folosință: două talgere, ceașcă de cafea, cuțit, furcuță, lingură, linguriță și un pahar de apă.

9. Fiecare elev e dator să se provadă cu cărțile și recvisitele necesare, și fie care e dator să aibă o carte de rugăciuni.

10. Elevii vor primi în internat întreținere completă, ce va consta din dejun, prânz, cină, spălat, încălzit, lumină electrică, baie, medic, medicamente, supraveghere, instrucțiune corespunzătoare, toate după cele mai bune cerințe igienice și pedagogice.

11. Elevii vor fi supuși regulamentelor interne și de disciplină a internatului.

12. Recurs au să înainteze și foștii elevi ai anului trecut.

13. Pentru scutiri de taxe în urma împrejurărilor grele nu pot recurge numai cei beneficiați și în trecut.

14. Neurmarea cutăreiva condiții din acest concurs involvă neprimirea elevului în acest internat.

Oradea-mare, la 15/28 Iulie 1919.

(203) 3—3 **Consistorul gr.-or. român.**

Nr. 339/1919 prot.

(202) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala confesională gr.-or. din **Mateiaș**, tractul Cohalm, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: 100 cor. dela biserică, restul ajutor dela stat votat deja. Cvarțir în edificiul școlii, eventual în natură sau relut de cvarțir, și 2 stânjini lungi de lemne pentru foc.

Dela concurent se pretinde: să se prezinte în comună pentru a face cunoștință cu poporul și pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic și a conduce tinerimea școlară în Dumineci și sărbători la serviciul divin și să cânte cu ei răspunsurile liturgice.

Mateiaș, la 5/18 Iulie 1919. Din sedința comitetului paroh. gr. or.

Ioan Brotea Septimiu Brotea
paroh — preș. comit. parohial notar.

Am văzut.

Oficiul protopresbiteral ort. rom.

Cohalm, în 7/20 Iulie 1919.

Ieronim Buzea
conduc. ofic. protopopesc.

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala primară conf. ort. română din **Cața**, protopresbiteratul Cohalmului, se publică concurs, pe baza Veneratei rezoluțiuni Consistoriale Nr. 1186/1919 Școl. cu termen de 30 de zile în «Telegraful Român».

Emolumentele acestui post sânt:

1. 900 cor. din cassa bisericii; 300 cor. din cassa arhidiecezană. Adausele și eventualele gradații se vor cere dela stat.

2. Locuință corăspunzătoare în natură. (De prezent însă fiind ocupată de paroh până după adaptarea caselor parohiale se dau bani de cvarțir după trebuință).

3. Lemne de foc în natură după trebuință și

4. 1/4 jugăr grădină.

Învățătorul instituit va avea să conducă exercițiile practice în grădina școlară și școala de repetiție. Să conducă tinerimea școlară (și pe cea de repetiție) în Dumineci și sărbători regulat la biserică.

Concurenții cari vor putea instrua tinerimea în cântări liturgice și lămuri de mai multe voci, vor fi preferiți și remunerați.

Concurenții sânt poștiți a se prezenta în comună înainte de expirarea concursului. Cererile de concurs provăzute cu documentele cerute să le înainteze oficiului protopresbiteral tractual.

Cața, din sedința comitetului parohial ort. român ținută la 9/22 Iunie 1919.

Patriciu Pinciu,
paroh-președinte

Am văzut.

Oficiul protopopesc gr.-or. al Cohalmului.
Ște na, în 14/27 Iulie 1919.

Ieronim Buzea
cond. ofic. protopopesc.

Nr. 331/1919 Prot.

(192) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională ort. română din **Țichindeal**, protopopiatul Agnitei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

I. a) Ajutor dela Consistorul Arhidiecezan 300 cor.

b) Dela comuna politică 323 cor.

c) 50/0 din darea directă 97 cor.

d) Arândă dela 2 livezi 160 cor.

II. 1/4 jugăr de grădină.

III. Locuință în edificiul școlii.

Dela învățătorul ales se cere: Pe lângă provederea învățământului în școală să conducă pe elevi în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Concurentul înainte de alegere să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică din Țichindeal spre a se face cunoscut poporului.

Cererile de concurs provăzute cu documentele prescise să se aștearnă oficiului protopopesc al tractului Agnitei.

Agnitea, la 12/25 Iulie 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Oficiul protopresbiteral la autorizarea dlui protopresbiter Ioachim Muntean prin

Ioachim Părău
cap. ppsc.

Desfacere totală!

Din cauza sezonului de vară înaintat, toate mărfurile din depozitul federației „Infrățirea“ (str. Brukenal Nr. 17) se vând cu prețuri reduse.

(222) 2—3